

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 sierpnia 2014 roku powód E. 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanego J. K. kwoty 100.800,06 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 78.673,01 zł od dnia 13 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty a od kwoty 22.127,05 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w wysokości 1.260 zł, zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zasądzenie zwrotu kosztów prowizji e-C. w wysokości 15,76 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że wskutek przelewu wierzytelności w dniu 9 grudnia 2013 roku dokonanego przez (...) S.A. uzyskał legitymację procesową czynną do dochodzenia należności w niniejszej sprawie. Dochodzona pozwem wierzytelność powstała w wyniku zawarcia z pozwanym J. K. przez pierwotnego wierzyciela w dniu 24 sierpnia 2011 roku umowy o kredyt gotówkowy. W związku z niewywiązaniem się z warunków umowy roszczenie stało się wymagalne z dniem 22 października 2012 roku. W dniu 27 stycznia 2014 roku powód poinformował pozwanego J. K. o umowie cesji wzywając go jednocześnie do zapłaty należności. Wobec bezskuteczności prób polubownego odzyskania należnej od pozwanego kwoty, wystąpienie z niniejszym powództwem jest w pełni uzasadnione. (pozew k. 2-4)

Postanowieniem z dnia 17 września 2014 roku referendarza sądowego przy Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny sprawa z powództwa E. 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. przeciwko pozwanemu J. K. została przekazana do Sądu Okręgowego w Łodzi z uwagi na niewykazanie okresu, za jaki wyliczono kwotę dochodzonych skapitalizowanych odsetek karnych. (postanowienie k. 5)

W piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2014 roku pozwany J. K. nie zgodził się z żądaniem zasądzenia na rzecz strony powodowej kwoty 100.000 zł. Wniósł o przyznanie pełnomocnika z urzędu do prowadzenia niniejszej sprawy. (pismo k. 86)

Na rozprawie w dniu 28 stycznia 2015 roku pozwany nie stawił się. Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, że z informacji uzyskanych od pozwanego wynika, że ten kwestionuje fakt zawarcia umowy kredytu z (...) S.A. Pozwany nie przypomina sobie, aby podpisywał przedmiotową umowę. Ponadto wskazał, iż nie otrzymał wskazanej w umowie kredytu kwoty 80.000 zł ani jej nie wykorzystał.

W piśmie procesowym z dnia 28 stycznia 2015 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (stanowisko pełnomocnika pozwanego protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2015 roku 00.00.52-00.08.57; pismo k. 101)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 sierpnia 2011 roku pozwany J. K. złożył wniosek o udzielenie kredytu gotówkowego z pakietem ubezpieczeniowym na kwotę 80.000 zł na okres 83 miesięcy przeznaczonego na zakup samochodu. Przy wypełnianiu wniosku pozwany wylegitymował się dowodem osobistym. Wniosek został przez pozwanego własnoręcznie podpisany. Na zaciągnięcie kredytu w w/w wysokości zgodę wyraziła małżonka pozwanego A. K.. (wniosek o udzieleniu kredytu k. 104-106)

Umową nr (...) zawartą w dniu 24 sierpnia 2011 roku pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W. a pozwanym J. K., (...) S.A. udzielił pozwanemu J. K. kredytu gotówkowego P. z pakietem ubezpieczeniowym, przeznaczonego na zakup samochodu w kwocie 80.000 zł na okres kredytowania wynoszący 83 miesiące. Pozwany zobowiązał się dokonywać spłat kapitałowo-odsetkowych zgodnie z terminami i wysokością określoną w doręczonym harmonogramie spłat. Umowa została własnoręcznie podpisana przez przedstawiciela (...) S.A. oraz przez pozwanego J. K..

Z dniem zawarcia powyższej umowy kredyt został uruchomiony. Na konto pozwanego została przekazana kwota kredytu. Termin spłaty kredytu ustalono na 28 lipca 2018 roku. (umowa kredytu k. 13-18; harmonogram spłat k. 23-27; potwierdzenie uruchomienia kredytu k. 22)

Zgodnie z § 18 powyższej umowy, jeżeli kredytobiorca zalega ze spłatą dwóch kolejnych rat kredytu, bank pisemnie wzywa kredytobiorcę do zapłaty, a gdy należności nie zostaną uregulowane w terminie 7 dni od daty odbioru wezwania do zapłaty, bank ma prawo wypowiedzieć umowę. Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane. Stosownie do § 19 umowy odsetki od zadłużenia przeterminowanego są naliczane od dnia, w którym spłata należności miała nastąpić do dnia poprzedzającego jego spłatę. Oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego jest zmienne i nie wyższe niż wysokość odsetek maksymalnych (§ 12). (umowa kredytu k. 15, k. 16)

Umową z dnia 9 grudnia 2013 roku (...) S.A. sprzedał na rzecz E. 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandardyzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wierzytelności wraz z wszelkimi zabezpieczeniami wymienionymi w Załączniku nr 1 do umowy i wszelkie inne prawa z wierzytelnościami i zabezpieczeniami związane, w tym w szczególności roszczenia o zaległe odsetki, koszty i kary. Stosownie do treści przedmiotowej umowy przeniesienie wierzytelności wraz z zabezpieczeniami miało nastąpić w dniu wpływu umówionej ceny na rachunek zbywcy wierzytelności (§ 3 ust. 2 umowy). (umowa sprzedaży wierzytelności k. 56-68)

W aneksie nr (...) do umowy sprzedaży z dnia 9 grudnia 2013 r., zawartym dnia 10 stycznia 2014 r. w W., strony oświadczyły, że dnia 12 grudnia 2013 r. doszło do przelewu umówionych wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej wobec pozwanego. W tym to dniu nabywca nabył od zbywcy wierzytelności wymienione w załączniku 1 do Aneksu. Zgodnie zaś z treścią załącznika do aneksu z dnia 10 stycznia 2014 roku wśród wierzytelności nabytych przez stronę powodową pod pozycją nr 3930 znajdowała się także wierzytelność wobec pozwanego z tytułu umowy kredytu gotówkowego. (aneks do umowy k. 69-71; załącznik nr 1 do umowy k. 74-76)

W związku z dokonaniem przelewem wierzytelności powód w dniu 27 stycznia 2014 roku poinformował pozwanego o dokonanej cesji, jednocześnie wezwał pozwanego J. K. do uregulowania należnej kwoty z tytułu świadczonych usług bankowych, która na dzień sporządzenia pisma wynosiła 102.060,98 zł, w terminie do dnia 3 lutego 2014 roku. Stan zadłużenia obejmował kwotę 78.673,01 zł należności głównej oraz kwotę 23.387,97 zł odsetek. (wezwanie do zapłaty k. 54-55)

Postanowieniem z dnia 13 marca 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 27 lutego 2013 roku wystawionemu przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. przeciwko J. K. z tytułu zobowiązań wynikających z umowy kredytu z dnia 24 sierpnia 2011 roku z zastrzeżeniem odpowiedzialności dłużnika w zakresie zobowiązań objętych tym bankowym tytułem egzekucyjnym do kwoty 120.000 zł. (postanowienie k. 50; bankowy tytuł egzekucyjny k. 51)

Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 roku na wniosek wierzyciela Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko J. K. prowadzone na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 27 lutego 2013 roku. (postanowienie k. 52)

Na dzień wytoczenia powództwa należność z tytułu umowy kredytu gotówkowego zawartego przez pozwanego z poprzednikiem strony powodowej wynosiła 100.800,06 zł, z czego 78.673,01 zł stanowił niespłacony kapitał, 22.127,05 zł stanowiły odsetki za opóźnienie (karne) naliczone przez wierzyciela pierwotnego od kwoty wymagalnego kapitału do dnia skutku cesji, tj. przeniesienia wierzytelności na mocy umowy i art. 481 k.c. w zw. z art. 359 §2¹ k.c. (bezsporne)

W stosunku do pozwanego J. K. został na stałe orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności. Pozwany jest całkowicie niezdolny do pracy. Pobiera rentę w wysokości 850 zł netto miesięcznie. Mieszka z żoną. Żona powoda

przebywa na zwolnieniu chorobowym. Pobiera zasiłek w wysokości 900 zł miesięcznie. (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 90; oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania k. 87-89)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych sprawy powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Strona powodowa żądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanego kwoty 100.800,06 zł wraz z odsetkami. Przedmiotowe roszczenie wynikało z wierzytelności wobec pozwanego, nabytej przez stronę powodową od (...)P. S.A. z siedzibą w W., który łączyła z pozwanym umowa kredytu gotówkowego.

Zawarcie umowy przelewu wierzytelności, wysokość należności dochodzonych pozwem, ani też sposób ich wyliczenia, nie były kwestionowane przez pozwanego. Wobec zarzutów podniesionych przez pozwanego ustalić należało, czy umowa kredytu gotówkowego została opatrzona jego podpisem. Pozwany wskazywał, że nie przypomina sobie faktu podpisywania przedmiotowej umowy a widniejący pod nią podpis nie pochodzi od niego. Twierdził też, że kwoty kredytu w wysokości 80.000 zł nigdy nie otrzymał ani jej nie spożytkował.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał zarzuty pozwanego za chybione.

Pozwany J. K. nie wykazał, że w momencie zawierania umowy kredytu gotówkowego znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Przepis art. 82 k.c. stanowi, że nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych. Podkreślenia wymaga, że zaburzenie czynności psychicznych, o jakim mowa w art. 82 k.c. należy oceniać wyłącznie na moment składania przez daną osobę oświadczenia woli, natomiast nie w odniesieniu do dłuższego okresu. Sąd jednak, na zasadzie domniemania faktycznego, wnioskuje o stanie psychicznym osoby na moment składania oświadczenia woli, biorąc za podstawę wiadomości o jej stanie w dłuższym okresie (por. A. Jedliński, Komentarz do art. 82 kc, w: Lex).

Zważyć należy, że pozwany wiedział o istnieniu umowy kredytu gotówkowego, wiedział na jaką kwotę kredyt został zaciągnięty i kto jest wierzycielem. Znamiennym jest, że pozwany nie powołuje się na okoliczność, że jego podpis został podrobiony, nie kwestionował samego faktu złożenia podpisu pod przedmiotową umową, nie wskazywał na stan uniemożliwiający podjęcie decyzji z prawidłowym rozeznaniem. Wskazywał jedynie, że nie pamięta, iż składał podpis pod umową z bankiem, co jest twierdzeniem z jednej strony nieweryfikowalnym, a drugiej obojętnym dla rozstrzygnięcia sprawy (okoliczność czy strona pamięta fakt zawarcia umowy nie ma wpływu na jej ważność).

Pozwany w żaden sposób nie wykazał, że w dacie zawarcia umowy jego stan zdrowia uniemożliwiał podejmowanie skutecznych czynności prawnych. Podkreślenia wymaga, że w toku postępowania pozwany nie kwestionował faktu złożenia wniosku o uzyskanie kredytu gotówkowego na warunkach, jak w samej umowie z dnia 24 października 2011 roku. Nie kwestionował także widniejącego pod nim podpisu, którego jest autorem.

W treści art. 78 § 1 k.c. ustawodawca określił warunki minimalne, wystarczające do zachowania zwykłej formy pisemnej czynności prawnej, a są nimi utrwalenie treści oświadczenia woli w dokumencie sporządzonym w języku pisany oraz opatrzenie dokumentu własnoręcznym podpisem przez osobę składającą oświadczenie. Przepis ten nie stawia wymagań by każda strona dokumentu opatrzona była własnoręcznym podpisem, a jedynie by podpis ten znalazł się pod treścią dokumentu jako całości.

Pełen podpis pozwanego J. K. znajduje się na szóstej stronie umowy kredytu gotówkowego i odnosi się do treści całej umowy. Ponadto na każdej stronie umowy kredytu gotówkowego umieszczona jest parafa pozwanego. Fakt złożenia podpisu przez pozwanego został potwierdzony na ostatniej stronie umowy przez pracownika banku. Z treści tego oświadczenia wynika, że pozwany złożył podpis pod umową w obecności pracownika banku i po sprawdzeniu jego

tożsamości na podstawie dokumentu tożsamości wskazanego w umowie kredytu tj. dowodu osobistego. Okoliczność, że pełen podpis pozwanego nie znajduje się na wszystkich stronach umowy kredytowej pozostaje bez znaczenia dla oceny skuteczności złożenia oświadczenia woli o treści wskazanej w tej umowie.

Zamiar zawarcia umowy o kredyt gotówkowy pozwany wyraził we wniosku o udzielenie kredytu złożonym na dzień przed dniem zawarcia umowy z (...) S.A. (...) jego wypełnienia oraz własnoręcznie umieszczonych na nim podpisów złożonych w obecności pracownika (...) P. S.A. strona pozwana nie kwestionowała w toku postępowania.

Zawarcie umowy kredytu gotówkowego znalazło nadto potwierdzenie w treści bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 27 lutego 2013 roku wystawionego w oparciu o treść art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe oraz prowadzonego na jego podstawie postępowania egzekucyjnego. Dokumenty te jednoznacznie prowadzą do wniosku, że pozwany zawarł umowę kredytu gotówkowego z pierwotnym wierzycielem oraz poddał się egzekucji w zakresie istniejącego zobowiązania. Przyjmuje się bowiem, że w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu sąd bada nie tylko przesłanki z art. 786² KPC, ale także czy dokument przedłożony przez bank spełnia wynikające z przepisów prawa bankowego przesłanki ważności i skuteczności bankowego tytułu egzekucyjnego, a nadto inne wymogi, które dotyczą każdego tytułu egzekucyjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2009 roku sygn. akt III CZP 90/09). Dodać należy, iż pozwany w toku postępowania egzekucyjnego nie podnosił zarzutów przysługujących mu na mocy art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Pozwany nie podważył w sposób skuteczny wiarygodności dowodów z dokumentów przedstawionych przez stronę powodową. Przede wszystkim pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wnosił o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ds. badania pisma ręcznego na okoliczność autentyczności jego podpisu pod umową kredytu gotówkowego, nie wnosił nadto o dopuszczenie dowodu z wyciągu rachunku bankowego, którego jest posiadaczem, według stanu na dzień 24 października 2011 roku na okoliczność, iż kwota kredytu gotówkowego nie została mu przekazana.

Brak było w niniejszej sprawie podstaw do działania Sądu z urzędu w celu poszukiwania dowodów, na poparcie twierdzeń pozwanego w sytuacji, gdy pozwany działał przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd podziela pogląd, wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000r., V CKN 175/00, OSP 2001 r./7-8/116, iż działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W uzasadnieniu powołanego orzeczenia wyrażono stanowisko, iż ani w toku postępowania dowodowego, ani po wyczerpaniu wniosków dowodowych stron, sąd nie ma obowiązku ustalania, czy sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia stosunku spornego i nieaktualny jest już nakaz uzupełniania z urzędu udzielanych przez strony wyjaśnień i przedstawianych przez nie dowodów jak i dokonywania oceny stopnia wyjaśnienia sprawy. Powołanie dowodu przez sąd z urzędu może być korzystne dla jednej ze stron, niekorzystne natomiast dla strony przeciwnej. Przestrzegając zasady równości stron, sąd musi, o ile chodzi o powoływanie dowodów, przestrzegać również zasady kontrydiktoryjności, stosownie do której strona może m.in. powoływać dowody i wypowiadać się co do dowodów powołanych przez przeciwnika (art. 210§1 k.p.c.). Sąd powinien zatem przede wszystkim dbać o to, aby każda ze stron taką możliwość uzyskała. Działanie przez sąd z urzędu nie może prowadzić do zastępowania strony w spełnieniu jej obowiązków i może mieć miejsce tylko w szczególnie wyjątkowych sytuacjach. W niniejszej sprawie taka wyjątkowa sytuacja nie zachodziła.

W tych okolicznościach Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda całą dochodzoną pozewem kwotę na podstawie art. 509 k.c., zgodnie z którym wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. W przedmiotowej sprawie na skutek zawartej przez powoda z (...) B.P. S.A. z/s w W. w dniu 9 grudnia 2013 roku umowy cesji, powód nabył skutecznie wierzytelność będącą przedmiotem sporu. Dla skutecznego dokonania przelewu wierzytelności istotne jest, aby owa wierzytelność istniała oraz, aby cedent (zbywca) miał prawną możliwość nią rozporządzać. Bank nie jest obowiązany do uzyskania zgody dłużnika banku

na przelew wierzytelności banku z tytułu kredytu na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, określonych w umowie.

Sąd orzekł o odsetkach na podstawie art. 481 § 1 k.c. i art. 482 § 1 k.c., zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu od kwoty 78.673,01 zł od dnia 13 grudnia 2013 roku. Niewątpliwie strona powodowa była także uprawniona do dochodzenia odsetek od zaległych odsetek, zgodnie z treścią art. 482 § 1 k.c. Stosownie do przywołanego przepisu zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy.

Powołany przepis dawał stronie powodowej możliwość domagania się zapłaty skapitalizowanych odsetek oraz żądania odsetek od zaległych odsetek od momentu wytoczenia o nie powództwa, tj. od dnia 8 sierpnia 2014 roku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., stosownie do wyniku sprawy. Pozwany jako przegrywający sprawę w całości jest obowiązany do zwrotu stronie powodowej całości poniesionych przez nią kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do kosztów tych zaliczono: uiszczoną opłatę sądową od pozwu w wysokości 5.040 złotych, koszt zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 złotych oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

O kosztach nieuiszczonej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu J. K. z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 6 pkt 6 oraz § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 poz. 461) przyznając adwokatowi S. G. kwotę 4.428 zł w tym kwotę 828 zł podatku VAT ze Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi.